

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	== Egyes szám ára 4 fillér. ==
Évesben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula.	Gászló József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Évesben: Félévre	12 "			Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Évesben: Negyedévre	5 "			
Évesben: Hártrétre	20 "			

Örökös aggodalom.

— julius 23.

Az aggodalomnak komor veszedelmekkel fenyegető felhői egyre tornyosodnak fejeink fölött. A hetek óta pusztító és tikkasztó kánikula nemcsak a városban lakó embereket gyöttri és kinozza, de még inkább a föld népét, mely letört reménységekkel, borús aggodalmakkal néz a jövő elé. Százvezrek fohászoknak hetek óta a Teremtőhöz egy kis áldásért és ha a barometrum jelzése szerint meg is jönne az áldás, nagyon is jogos az az aggodalom, hogy későn jönne már.

Hetek óta országszerte nem esett semmi sem, sőt mondható, hogy április óta nem volt egyetlen egy kiadó esőnk sem. Ennek a szomorú állapotnek az eredménye az a silány termés, melyet most hord be a gazda. A keresztek száma bizony jóval kevesebb, mint amennyit vártunk és még ez is kevesebb szemet ad, mint rendszeren szokott. Igaz ugyan, hogy az a gabona, ami eddig piacra került, szép és sulyos, de ha főleg a kiscgazda elveszi a vetőmagot, alig marad annyi, mint amennyi adóra, kamatra és törlesztésre kell. Az életre nem marad semmi.

Ez az ideai aratás eredménye, melyet még szomorubbá tesz az, hogy azok a pótélelmi szerek, melyekből a nép jobbra él, még sajnósebb termést ígérnek. A burgonya elfonyadt, sárga bokrai alatt mincsenek gumók; a kukorica száraz kórója szomorúan mered a felhőtlen égnek; a legelők és rétek szinte fel vannak égve; az állatot nem lehet kihajtani, mert nem talál legelni valót és a kasza sem fog semmit sem a kiaszott réten. Ez az ideai termés szomorú eredménye.

Ennek a szinte kétségbeesztő helyzetnek sulya mindannyiunkat egyaránt sújt. Az őstermelés a fő-

mivelés és állattenyésztés az, amiből ez az ország él. Ez a gerince a mi gazdasági állapotunknak és a gerince most sovány, kiaszott. A veleje száradt ki és nem képes táplálni a nemzet testét, amely ehez a gerinchez tapad, mint fentartó életoszlophoz.

A nagy szárazság, melyet azok a ritka felhők, melyek most uszálnak az égen, bizony már nem tesznek jóvá, igen sulyos következményekkel jár az egész országra. Még a silány gabonatermést valahogy csak kiheverné az ország, de a nagy szárazság miatt készülő takarmányhiány már évekre kiható csapás lesz. A takarmányszükség miatt kénytelen lesz a legtöbb gazda állatjainak számát csökkenteni. Az éveken át felszaporított állomány kisebbitésével csökken a trágyamennyiség és így a talajnak termőereje; a takarmányszükség következtében pedig oly sok állat kerül a piacra, hogy az eladó állatokat olesó áron kell elvesztegetni.

Évekig tart azonban, míg az állatállomány ismét eléri a szükséges számot. Ez pedig annál nagyobb baj, mert a gazdasági viszonyainknak alapos ismerői állandó panasza az, hogy Magyarországon sokkal kisebb azóta az állatállomány, mint amennyi az okszerű gazdálkodáshoz szükséges volna. Számos állati járvány megtildelte a marhaállományt és főképen a sertészsűvet pusztított rettenetesen. A birkatenyésztés pedig régóta szinte száműzve van a gazdaságból, mert nemcsak nem jövedelmező, hanem veszteséggel jár a gyapju alacsony ára miatt és most a juhkivitel teljesen megszűnt az állati járványok miatt.

E szomorú állapotért nemcsak a természet felelős, sőt a természet annyi kincsessel áldott meg bennünket, azt, hogy lesz-e eső vagy nem.

Alig van ország, melynek oly szerencsés fekvése volna, mint a mi hazánknak. Véghetetlen síkságok terülnek el, körülövezve vízbőségű folyókkal. Csak ezekből kellene öntöző esatornákat huzni és sohasem lenne apály, sohasem lenne vízhiány és sohasem lenne takarmányhiány.

Egy olyan ország, melynek boldogulása, sőt megélhetése is annyira az időjárás szeszélyétől függ, nem terhelhető meg a roskadásig. Azok a milliók, melyek ágyukra és puskákra mennek Ausztriába, busasan elégségesek volnának ahhoz, hogy megszabaduljanak attól az örökös aggodalomtól, melyet az időjárás viszontagsága okoz.

Mire e sorokat befejeztük, eloszlottak az esőt ígérő felhők. Elvonnak más vidékre, más országba, a hol nem tunya csüggedéssel várják a felhőktől az áldást, hanem az emberek is hozzájárulnak ahhoz, hogy amit a természet kínál, az meg is érjen. (—)

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, julius 22.

A mai napra tüzték ki a szavazást a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat általános része felett. A kormány-párt nagy számmal vonult fel és megjelentek a miniszterek is az üdülő Lukács László kivételével mind.

Percel Dezső elnökölt.

Mayer Károly előadó beterjesztette a mentelmi bizottság jelentését Lengye Zoltán ügyéről; Heltai Ferenc előadó pedig a pénzügyi bizottság jelentését a fővárosi kölcsönkötvényeiről.

A napirendre tértek át, a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

A névszerint való szavazás következett.

Zichy Jenő gróf titkos tanácsos a javaslat ellen szavazott, a mire zajosan

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja Harmat arcorát (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: fehér, rózsza, krém színben) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő arcorait: Berlini Felpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. Velupouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

megéljenezték. Ebből az ovációból Bánffy Dezsőnek is kijutott. Apponyi Albert gróf nem volt jelen. A néppárt a többi ellenzékkel a javaslat ellen szavazott.

Az eredmény az volt, hogy a javaslat mellett szavazott 154, ellene 66 képviselő, s így a javaslatot 88 szótöbbséggel elfogadták.

Kaas Ivor báró: Nyolevannyole rendjel!

A határozati javaslatokat a többség elvetette. Az általános tárgyalást ezzel befejezték és a részletekre tértek át.

Eszterházy Kálmán jegyő olvassa a javaslat címét.

Nessi Pál ellenindítványt nyújt be, a mely szerint a javaslat címét ekképen helyesbitsék: **Ő felsége I. Ferencz József magyar király udvartartásáról.**

Veres József szintén azt akarja, hogy a javaslat címei megváltoztassák. A címből az tűnik ki, hogy a magyar királyi udvartartás külön álló.

Tisza István gróf kormányelnök idézzi az udvartartás költségeinek fizetéséről szóló eddigi törvények címeit, a melyek mind úgy szólnak, hogy ő csász. és kir. apostoli felség legmagasabb udvartartása költségeiről. A címről az udvartartás jogi természetére következtetni nem lehet.

A többség az indítványokat elvetette és a javaslat eredeti címét fogadta el.

Az első szónokul **Tisza István** gróf módosítást nyújtott be, a mely szerint a törvény hatálya egy évre visszatoilassék.

A többség ezt elfogadta. Ugyan ilyen értelemben **Tisza István** kormányelnök a második szakasznál is tesz módosítást.

A többség ehhez is hozzájárult és a javaslatot részleteiben is elfogadta. A javaslat harmadszori olvasása holnapra marad.

Az 1904. évi állami költségvetés első füzetében foglalt tételek tárgyalására tértek át.

Ugron Gábor kifogásolja az első tételnél (udvartartás) hogy már a felemelt civillista összegét állítsák be.

Tisza István gróf kormányelnök a mellett érvel, hogy a budgetbe a már felemelt összeget állítsák be.

Rakovszky István Ugron felfogását osztja; mert a civillista felemelését sem a főrendiház nem szavazta meg, sem a király nem szentesítette.

Tisza István szerint a tétel beállítása nem ütközik a budgetjogba.

Rátkay László szintén Ugron indítványát pártolja.

A többség amellet dönt, hogy a felemelt civillista összegét állítsák be a költségvetésbe.

A kabinetiroda tétele következett.

Nessi Pál dr. szólt hozzá, felvilágosítást kért a kormánytól. Kérdi, közös-e a kabinetiroda, vagy nem és hogy magán intézmény-e vagy pedig közintézmény? Tisztviselőit hogyan nevezik ki? Melyik miniszter felelős a kabinetiroda költségeiért?

Rátkay László szerint nem tartozik a kabinetiroda az udvartartás körébe, mert költségeit nem az udvartartás költségeiből fedezi. Ennélfogva a kabinetiroda hivatalos nyelvének és címének magyarnak kell lenni.

Tisza István gróf: A kabinetirodának magyar osztálya van, magyar emberekkel és magyar szolgálati nyelvel; mi csak e magyar osztálynak költségeit fizetjük.

A ház többsége a tételt elfogadta.

A képviselőházi alkalmazottak fizetéséről szóló bizottsági jelentést **Kammerer Ernő** előadó elfogadásra ajánlotta.

Rátkay László kifogásolja, hogy az alkalmazottak ügyében a fegyelmi eljárás nincs rendezve. Kifogásolja azt is, hogy csak a királyra esküsznek és nem a koronás királyra. Ennek pótlását kéri.

Ezen aztán hosszú közjogi vita támadt.

Majd folytatták a kisebb tételek tárgyalását egészen az ülés végéig.

Holnap ugyanez lesz napirenden.

Beszélgetés Hilberth hadnaggyal.

Az ujság írja:

Ma este felkerestem a csendőrhadnagyot. Hilberth Rezső családja körébe, a Kereszt utca 9—b számú házba tért vissza. Családja az estilapokból értesült szabadonboesattatásáról. Csend volt a szobában, amikor beléptem. Kerek kis asztal körül ült apa anyja, Hilberth Károly a középső testvér és Rezső, a testvérgyilkossággal vádolt csendőrhadnagy.

— Ha nincs ellenükre — mondám — a hadnagy urtól szeretném hallani a történeteket.

— Szivesen elmondok mindent, — felelte ez — bár megbélygzett ember vagyok már ugyis. Magamat talán nem is sajnálom, de családomat amely ártatlanul nagy szegyenbe jutott. És amikor elmondok mindent, családomért teszem. Szerencsés len Gusztáv öcsémért nem öltem meg. Hogy a látszat ellenem fordult, hogy ártatlanul börtönbe kerültem, azért nem okozok senkit. A szerencsétlen véletlen hozta így magával. Azon a napon, július 9-én délután összeveszttem Gusztávval. Gyakrabban történt ez közöttünk, igaz. Indultos, katona természetemnél fogva kissé nyers modoru ember vagyok. No de sohasem éreztem úgy, ahogy azt mondtam. Öcsém harmadfél évig szívbarjos volt. Hátramaradt a fejlődésben, a tanulásban s betegsége hozta magával, hogy tulérzékeny is volt. Az én modorom és az ő érzékenysége ütköző pontok voltak és ezek idézték elő a perpatvarokat.

A július 9-iki perpatvar eltartott délután három óráig. Öcsém ideges volt, én indulatos. Rakiaboltam, s ő nem ma-

A gyaloglás dicsérete.

Franciából: **Hegedüs Pál.**

Némi vakmerőség kell ahhoz, hogy az egyszerű, nyugalmas, egészséges gyalogsát oly korban dicsérjem, melyben a tudomány és ipar minden fölfedezése oda irányul, hogy bennünket a mozgás legősibb és legtermészetesebb módjáról leszoktasson.

Ha magasztaljuk, úgy találunk járnit mint azok, akik a villamosság és gáz korában az olajvilágítást dicsérik, amiért mindenki kineveit őket.

A gyaloglóra mindenestre vigasztaló, hogy a léghajósokat és automobilistákat fenyegető veszedelmektől nem kell tartania. De hát csakugyan nem kell-e félnie ezektől? Igen gyakran megcsik vele, hogy elgázolják és csaknem annyi veszedelemnek van kitéve, mint a meggondolatlan kocsis kalauzok, anélkül, hogy úgy élvezne mint ők. Ezenkívül a gyaloglásnak is megvannak az áldozatai. — A hirlapok minduntalan közlik a hegymászókat érő szerencsétlenségeket.

Erre azt felelem, hogy a hegymászás ép oly sport mint bármely másik, mert annak szüksége, hogy valaki a legmagassabb havasokat megmássza, semmikép sincs bebizonyítva. Nem egyéb az, mint merőleges halálos verseny. A legtöbb hegymászó ép oly rabja a hiúságá-

nak és becsvágyának, mint a kerékpárosok és az automobilok kalauzai. Mielőtt elmondanák, hogy mit láttak, a közönség bámulatára az egyik a magasságról, a másik a beszáguldott kilométerekről beszél.

Az utóbbiaknál az a fő, hogy mentől sebesebben, az előbbieknél, hogy mentől magasabba menjenek. A többiről szólni sem érdemes.

A szerény gyalogló, aki korán reggel a hűvösben indul el, az erdőben pihen és három-négy órai gyaloglás után jó étvágyal tér be az utszéli csárdába, nem törődik a száguldó aggodalmaival és társalgása nem számokról, hanem benyomásokról szól.

A két utas összehasonlítása igen épületes. Társalgásukból rögtön látható, hogy melyik tette meg az utat gyalog vagy kerékpáron és automobilon. Aki az akadályt legyőzte, mindig érdekesebb, mint aki azért kerülte meg, hogy minden oldalról megnézzé és felejtethetetlen emlékeket vigyen magával. A gyaloglásnak az előre nem látott akadály a legfőbb bája, és ha jó is inni szüresölgetni mégis csak kellemesebb. A vasut is legyőzi az akadályokat és a gyorsvonat se megvetendő. És mégis utazás-e az, ha a vasuti kocsis ablakából a fákat, távirópóznákat, házakat és tájakat elröpülni látjuk.

Csak a gyaloglás, a bottal való jó gyaloglás táplálja a szellemet. A föld,

melyet a lábunk nem érintett, melylyel kzevelenül nem érintkeztünk, azzal áll bosszút rajtuk, hogy nem ösmerkedhettünk meg vele. Vallomásaik annak tartogalja, aki meg-megéli, hogy meghallgassa.

Sokszor találkoztam német turistákkal, akik erős cipőkben, rövid nadrágban, hátukon a fehérneműt magában foglaló tarisnyával, nehéz léptekkel, fáradtan, de boldogan térnek be estefelé valamelyik utszéli csárdába falatozni és megpihenni. Az éjjeli nyugalom visszadja az erejüket és reggel fölüdülve indulnak megint utnak.

Az angolok e tekintetben nem állnak mögöttük. Házaspárok korán klnak, utjuk irányát előre megállapítják, gyalog indulnak el és olesón, jó szemekkel látnak mindent, ami a vidékből látható.

A franciák általában kevésbbé kirtartók és inkább ló-, fogaskerekű vasutakon és más közlekedési eszközökön uaznak. Természetesen egyre panaszkodnak, hogy az u azas ily körülmények közt terhes rájuk nézve. Hát akkor miért nem gyalognak többet? Hiszen legfőbb a lábukat koptatnák meg egy kisé.

Ha a teljes függetlenséget akarja élvezni valaki, utazzék gyalog nem törődve a vasuti menetrendekkel és azzal hogy esetleg valamelyik vonatról lemarad.

Az élet alkonyán az ember meg

radt adósom. A szóváltás elég hangos volt, a szomszédok is hallhatták. Hogy milyen szavakat vágtunk egymás fejéhez azt már nem tudom. A kiállott izgalmak és a bánat kiverték már a fejemből. Elég az hozzá, öcsém, a ki reszketett a haragtól, hirtelen felkapta zongorán fekvő forgópisztolyt és felém sütötte. A golyó mellettem süvített és az ágy lábát érte, s honnan azonban lepattant és a zongora alá gurult. Itt találta meg a vizsgálóbizottság.

Fel sem ucsudhattam meglepetésemből, a mikor a forgópisztolyt már jobb homlokához illesztette és elsütötte. Táatorogva, véres fővel az ágyra borult. Egy pillanatig kővé meredve állottam mellette.

Magamhoz térve azonban anyámért kiállítottam, a kinek elmondottam, hogy mi történt. Isten látja a lelkem, szívesen eseréltem volna vele, a kit verekedésünk dacára szerettem. Orvos, mentők és rendőrök jöttek.

A vizsgálat megindult és egyre jobban ellenem irányult a gyanu, hogy gyilkos vagyok. Elképzelheti, hogy a helyszíni szemle befejezése után, a mikor a rendőrtisztviselő és a vizsgálóbíró hozzám léptek és elmondták, hogy a helyzet nem elég tiszta és szavaikból kiéreztem, hogy gyanu merült fel ellenem, micsoda hatást gyakorolt én reám.

Öcsém halála miatt már le voltam sújtva, de ez a gyanu, a mely ellen nem tudtam védekezni, rémesen hatott reám.

— Uraim, ártatlan vagyok, rebegtem — és ámulattal hallgattam a helyszíni szemle eredményét és a szomszédok tanuvallomását, a kik készek voltak megesküdni arra, hogy gyilkos vagyok.

van lepve, hogy mily kevés nyoma maradt az emlékezetében annak a sok gyönyörűségnek melyért annyit fáradt és melyek visszhangjára oly nagyon számított. Ellenben a mult ködéből jelentéktelen dolgok bukkannak elő, mint az őszi nap, mely ragyog, ha nem is melegít. Ilyenkor gondol az ember meghatva a sétákra, az egy órai egyedülvalóságra, az egy napi gyaloglásra az erdőn át, a köcsög aludtejre, melyet valamely majorban kapott, az utszéi csárdában elköltött szerény vacsorára, a faluban játszó gyerekekre és a mindenható fáradtságra, melytől este álom borul a szemre a vendégszerető paraszt tisztaszagu, egyszerű ágyában. Es ezek gyönyörűséges emlékek!

Az ilyesmikre lehetetlen számítani, ha az élet lóhalálában futjuk meg. Az utazó nem gondol eleget öregségére és szándékosan semmit sem gyűjt. Szórakozásul csupán a megpattant gummikerekek és eltört küllők maradnak meg. Ezek pedig ugyancsak vékony élelmiszerek az élet telére.

A test szempontjából is páratlan a gyaloglás. Ez a legjobb torna és oly gyakorlás, melyet sem a vívás, sem a boxolás, sem a poló, a tennisz vagy futbal nem pótolhat. A gyaloglás a testből kihajtja a nedveket, a felesleges zsiradékot, a betegségek és gyengeség csiréit. A gyaloglás tisztítja a vért és

Először úgy éreztem, hogy megőrültem, de aztán eszembe jutott, hogy meg kell a magam és e családom becsületét menteni és ez a gondolat adott nekem erőt. Szótlanul követtem a vizsgálóbíró a rendőrségre és ott igyekeztem védekezni hogy nem vagyok testvérgyilkos. Hiába-való volt. Letartóztattak és börtönbe csuktak. Tizenegy napig sinylődtem ott. El nem mondhatom, hogy micsoda érzés vett erőt rajtam. Öcsém halála fölött érzett bánatom egyfelől, másfelől szégyenem. Nézzen reám, tizenegy nap alatt alig hunytam le a szememet. Eszembe jutottak a rémregények, ártatlanul üldözött alakjaikkal, a kik hosszú éveken át kinlódnak a börtönben, míg végre kiderül ártatlanságuk. Hála istennek, nem jutottam sorsukra. Először a boucolás, aztán az irásszakértők, végül a fegyverszakértők kiderítették ártatlanságomat. Védőm; Fried Vilmos dr. naponként felkeresett és vigasztalt. Es ma aztán szabadlábra helyeztek. Hajós dr. vizsgálóbíró fél 1 órakor maga elé kísértetett és elmondta nekem, hogy az irásszakértők bebizonyították, hogy a halott zsebében talált leveleket öcsém írta, hogy a fegyverszakértők is kizártnak találták a gyilkosságot és ezért szabadlábra helyez.

— Hilberth ur, most távozzék. Ha hivni fogjuk, jelenjen meg. A vizsgálat újabb adatai kiderítették, hogy ön ártatlan. Isten vele!

— Nem azért, hogy szabad lettem de mert hivatalosan első embertől halottam, hogy ártatlanságom mellett sok a bizonyíték, örömkönyekre fakadtam. Lelkemet borító sötét köd felszállott. Nem tudom, hogyan jutottam ki az utcára. Először néhány órát sétáltam és úgy jöttem haza. Apám, anyám és na-

gyobbik öcsém szívesen fogadtak, mert szívük mélyéből meg voltak győződve ártatlanságomról.

— Csak egyre kérem önt, — szólt most hozzám, — írja ki lapjában, hogy nem neheztelek senkire. Az ellenem valót tanukra sem, mert felteszem rólok, hogy jóhiszeműleg jártak el. A lapokra sem, noha egyik-másik anyámat is megbántotta. Azt irták róla, hogy husz év óta, azóta, hogy öcsém született, nem beszélt apámmal. Ez nem igaz. És még egyet. Nem azért, hogy magamat mentsem, de hogy az igazat tudja. Öcsém tényleg foglalkozhatott öngyilkossági gondolatokkal. Szegény jól tudta, hogy sohasem lesz egészséges és bár sohasem említette előttem, mégis gyanítottam, hogy megunta életét.

Féltizenegyre járt az idő, a mikor távoztam Hilberthéktől. A hadnagy kikísért a kapuig és ott zokogva vett tőlem búcsút.

— Holnap kimegyek a temetőbe, öcsém, sirjához! — monda, mig búcsút vett tőlem.

EGYHAZ és ISKOLA.

Harsányi Pál külföldön. A debreceni főiskola mult iskolai évi közkedvelt derék széniora, Harsányi Pál, külföldi tanulmányutjában Münchenbe érkezett, ahonnan a hét végén Svájcba megy.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma holnap vasárnap délelőtt 10 órakor közgyűlést tart az egyháztanácsstermében. A gyűlésen egyházi részről Dicsőffy József h. lelkész-elnök, világi részről Simonffy Imre főgondnok fog elnökölni. A tárgysorozat 19 pontból áll.

edzi az izmokat. A hatvan évesek erejét főtartja és mindennapi kárpótlás.

Egyébiránt csaknem minden nagy angol író ajánlotta a gyaloglást. Kezdve Shakespeare-től, aki megjegyezte, hogy a sétának a lelkiismeret nyugalmára szerencsés befolyása van. Stuart Mill és Carlyleig, aki egyre dicsőkedett azzal, hogy egy napon 79 kilométert tett meg gyalog. Ennek a gyaloglásnak tulajdonítható, hogy II. Frigyes csataterét oly pontosan és aprólékosan tudta leírni. Minthogy bejárta, alaposan ismerte a föld minden hajlását. Mily kár, hogy Balzac nem írta meg a gyaloglás elméletét. Mint Switt, talán maga is követte volna és nem halt volna meg lángelméjének fénykorában, ötvenegy éves korában. Franciaországnak ma senki sem tesz olyan szolgálatot, mint Swift tett Angolországnak, mikor divatba hozta a gyaloglást. A franciák ma már nem gyalognak és a mai katonáktól hasztalan várjuk azokat a meneteket, melyekre Napoleon veteránjait kényszerítette, midőn Európát acél izmu lábakkal bekalandozták. Ma többen dölnének ki a Rajnáig, mint Napoleon idejében Moszkváig.

Gyakran kifogásoljuk a huszonnyolc és tizenhárom napi fegyvergyakorlatokat. Igazán nem tudom elképzelni, mi haszna van belőle a katonai nevelésnek, másrészt nagyon jól látom, mily kellemetlenséget okoznak azoknak, akik otthon

nélkülözhetetlenebbek, mint az ezredben.

A kellemetlenségektől eltekintve, azonban a legtöbben el fogják ismerni, hogy az egy hónapi gyakorlatokért egészségük javulása bőven kárpótolta őket.

Aki egy dombot nem tudott megmászni, megtanult lélekzeni, aki néhány kilogramm tehertől görnyedezett, visszanyerte izmainak a rugalmasságát és olyanok is akadtak, akik katonai kötelezettségük teljesítése után önként vállalkoztak fegyvergyakorlatra. Valamennyien ezt a két vagy négyheti gyaloglást petyhüdt, esenevészedező testük és lankadó izmaik fölűditőjének tekintették. Csaknem azt kívánják, hogy ezt a gyógyító módot minden évben, tegyék kötelezővé valamely ürügy alatt, vagyis, hogy a semmittevésben, vagy vasúti kocsikban való tartózkodással elfecsérelt szünidőt kissé fegyelmezzék.

A gyaloglás, mely üdvös a testre, használ az erkölcsnek is, ahogyan Shakespeare mondja, kit az imént idéztem és nem ő az első, aki a gyaloglás és a derült kedély között kapcsolatot fűdözött föl. A gyaloglás a szellemet rendezi, megtisztítja, a gőzöket, bosszúságot eloszlatja és jó elhatározásokra bírja az embert. Es jobb tanácsokat ad mint az éjszaka. Az író és művész legjobban séta közben dolgozik.

Rablógyilkossági kísérlet

Debrecenben.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap hajnali két órakor az ügyeletes rendőrbiztos gyors telefonsengőtés verte fel. A Pavillon laktanyából telefonoztak, s gyors orvosi segítséget kértek.

A segélyre Matej Miklós 28 éves korcsmárosnak volt szüksége, kit K. Molnár József — miután hálószobájába belopozott — szurt le rablási szándékból.

Az esetről az alábbi tudósításunk szól:

Tegnap hajnalban a laktanya közepében levő Paulikné tulajdonát képező korcsmából minden vendég eltávozott, mikor K. Molnár József, meglesvén a korcsmáros: Matej Miklós és felesége lefekvését. az ablakon keresztül abba a szobába hatolt, amely szomszédos volt a hálószobával. Onnan egy kést magához vevén, átlopozott a hálószobába s az ágy alá bujt. Kevés idő múlva kicsuszott s gyufát gyújtott, hogy megvizsgálja az alvókat.

Mikor látta, hogy mindakettő alszik, elővette a kést és teljes erejével a Matej Miklós nyagába döfte.

Matej a szurás okozta fájdalomtól azonnal felébredt s segítségért kiáltott. A kiáltásokra a felesége is felriadt. Az elvetemedett ember akkor oda kiáltotta:

— Ne lármázzatok, mert még négyen vagyunk s mindötök meghal!

— Mit akar kérdé a megszorult Matej?

— Pénzt vagy életet!

Erre Matej azt mondta, hogy hajlandó pénzt adni. Oda is vánszorgott az éjjeli szekrényhez, s elővette a pisztolyt, s rásütötte Molnárra, kit a golyó azonban nem talált. Erre dulakodni kezdtek.

A lövésre és a dulakodás által okozott zajra a szomszédos laktanyából a helyszínére rohant Kovács Mihály és Szele József 4. századbeli közhuszárok kíséretében.

Eppen jókor érkeztek. A gyilkost azonnal leütötték a lábáról, emellé még kegyetlenül el is verték, annyira, hogy kihallgatása után a kórházba szállították.

A gyilkost Orosz László rendőrfogalmazó hallgatta ki.

Eleintén tagadni próbált a tényekkel szemben, s magyarázni akarta ottani elvetemedett szereplését, azonban Orosz László rendőrfogalmazó ügyes és furfangos keresztkérdéseinek sulya alatt percekint roskadt össze, míg végre sikerült belőle töredelmes vallomást kisikarni.

Elmondotta, hogy mindenáron pénzhez akart jutni, s ezért elhatározta, hogy megöli „ezt a korcsmáros”. Azért aztán szerződését egy bokorba lökvén, megvárta míg mindenki lefekszik. Ezután lopta el a kést, amelylyel tettét elkövette, s be-

lopózott az ablakon s az ágy alá bujt. A többi ismeretes.

A délután folyamán még órákat töltött el a gyilkos tüzetesebb kihallgatásával Orosz László rendőrfogalmazó, kinek figyelmét a legcsekélyebb részlet sem kerülte el. A gyilkos ismét töredelmes vallomást tett.

Matej Miklós, a megszurtt korcsmáros, mintegy 12 centiméter hosszúságú szurást kapott a nyakán, amely az izmokat vágta ketté.

Sebe, amelyet a színhelyen Balkányi Emil rendőrorvos kötözött be, nem életveszélyes.

H I R E K.

Nyári s ét á k.

— Kettőtört élet. —

Zelovits Zoltán, a debreceni ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgálatot tett kitűnő növendéke Tahitőfalú mellett a Dunába fullt.

Küzdött, tanult, nemes ambíció vitte őt előre és mikor kigyúlt arccal remélt jövőjében, elnyeli az örvény menthetetlenül.

Zelovits Zoltán teljesen árva volt Kicsiny korában elvesztette szülőit. Mikor ezer meg ezer gyermek lelke virágos kertben mulatozik, az ő kis szívére kettős gyász borult. A családjáért dolgozó fáradó gondos apát támadta meg a betegség, majd az édes anyát fektette sirba a halál könyörületet nem ismerő angyala. Kis fiók árva marad s talán elhervad, ha a könyörülő szeretet karjaiba nem veszi. Bekerült a debreceni országos tanítói árvaházba, a szeretet és béke othonába. Itt élt halt éven keresztül azon nemes vezető lelkek szeretet, gondos szívei mellett, kik az apátlan és anyátlan árvák testi és lelki fejlődésének őrei. Ezen idő alatt szerénységével, példás mapaviseletével és ernyedetlen szorgalmával biztosította magának intézeti előjáróinak és tanárainak szeretetét és becsülését. Hat év múlva a gimnázium két felső osztályában a kollégium jótékonyágát élvezte és itt is kitűnt komoly gondolkozású, nemes irányu törekvéseivel. Az elmúlt évben egyik barátjával, a szintén jeles sikerrel végzett Jóó Istvánnal bejárta gyalog Németországot, képezni akarván magát a külföld ismereteiben.

Eppen pályaválasztás előtt állott, mikor a Duna hullámaiban lelte sirját. Egy szépen megindult ifjunak lett korporsója a Duna hatalmas medre. Derékban tört ketté egy élet, mely az előjelekből ítélve, hasznot hajtó lett volna a társadalomra, közügyekre és tudományra. Mert Zelovits Zoltánban volt erő, akarat és tehetség. E három talizmán bizonyára szerencsésé tette volna az életben. Most azonban mindennek vége. Kárbavesztett tanulása, törekvése. Pedig szeretett élni, mert maga is hitte, hogy hasznára lehet egykoron a társadalomnak.

Akik ismerték e derék, törekvő ifjút szeretettel és könnyes szemekkel gondoltak reá. Siratják benne az ifjuság hervadását és azt, hogy egy igazi tehetség omlott össze idő előtt. Miért kellett ennek így történni, kérde szomorodott lelkünk, szívünk azonban azt sugja, hogy ne szálljunk perbe az Urral, mert Ő tudja miért végzett ekképpen.

Nyugodjál Zelovits Zoltán esőndben a feltámadás reggeléig. Égbe tért lelked karolja át szent szeretettel tőled korán elvált jó szüleidet. Míg éltél, lelkük reménysége szerint cselekedtél, most pedig hogy újra feltaláltak, maradj velük mindörökké . . .

* **Vasárnapi istentisztelet.** Az ev. ref. egyház templomaiban holnap vasárnap délelőtt 9 órakor a következők végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Uray Sándor püspöki segédlelkész. Kistemplomban Dicsőfi József lelkész. Újtemplomban Hajdu Zsigmond püspökségi titkár. Ispótytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkerthben szintén lesz istentisztelet a rendes időben.

* **Brigád szemle.** Schleh Müller Vilmos brigádéros Debrecenben tartózkodik s itt marad 3 napig Szemlét tartott a 32-ik gyalogezred felett, mely után megelégedését fejezte ki a legénység magatartása felett.

* **A király gasteini látogatása.** A király szárnysegéde tegnap megbeszélést folytatott Kospoth ezredessel, György szász király szárnysegédével, aminek eredménye az, hogy a király végképp lemondott arról a szándékáról, hogy a szász királyt Gasteinban meglátogassa. Hogy mi az oka a látogatás almaradásának, azt nem tudják, de alighanem összegzésben van a szász trónörökös és Montignoso grófnő ügyével. A trónörökös ugyanis mindenáron szeretne volt nejjével találkozni, míg a szász udvar, vagyis György király ellenzi ezt.

* **Választások a homokkerti olvasó egyesületben.** A homokkerti református olvasó egyesület mint annak idején jelezve volt, e hó 10-én tartotta tisztviselő-választó közgyűlését. E nőkké választottak egyhangu felkiáltással: Harsányi Gusztáv törvényszéki bírót, ki már eddig is számos tanujelét adta a homokkerti lakosság előhaladása iránti érdeklődésének. Helyettes elnök lett: Jakó Pál törvényszéki irodaszó. E két buzgó és érdemes férfiú állítván az olvasó egyesület élére, zálogot nyertünk, hogy e közművelődést célzó egyesület működése sikeres leendő. Adja Isten, hogy úgy legyen! Jegyző lett Tordai Gábor ev. ref. tanító, II-od jegyző Békésy András a homokkerti birókosságnak is jegyzője. Pénztáros lett: Kurucz Lajos. ellenőr Adamcsik Sándor, gazga Bujdosó András, könyvtáros Szegedy Gyula, a ki azonban akadályoztatása miatt tisztségéről lemondván, a könyvtárosi teendőket ideiglenesen a jegyző kar fogja végezni. A választmány tagjai lettek: Kiss János, Herczeg János, Ferenczy Gyula dr., ifj. Balog József, (mav hivatalnok) ifj. Peszi János, Kozma Lajos, Deák Ferenc, Eles Sándor, Jeszkó Mihály, Körösi János, Kovács Mihály, Szilágyi József; póttagok: Király Péter dr., Balajti Elek, Alföldy András.

* **Dóczy József esküvője.** Ami nótáink, a magyar bohémvilág egyik legérdekesebb alakja, eljutott a csendes, meleg házi tűzhely küszöbéhez. Dóczy József temesvári pénzügyi s. titkár, a hírneves dalszerző, hétfőn e hó 25-én délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét Szegeden feketeadói és nagytárnai Meyer Guido zász. és kir. tábornok, a vaskoronarend lovagjának leányával feketeadói és nagytárnai Meyer Adával. A menyasszony a szegedi társaság egyik ünnepezt szépsége. A boldog vőlegény, mielőtt Temesvárra helyezték, a debreceni társaságot legtevékenyebb előmozdítója volt. Itt köztünk alkotta meg a magyar nép közkincsévé vált legszebb nótáit. Velünk együtt bizonyára nagyon sokan szívből kívánnak szerencsét és boldogságot a tőlünk bár elszakadt, de mégis hozzánk tartozó költőnek és dalszerzőnek. Szívélyes gratulációkkal halmozzák el Dóczy Gedeont, a debreceni ev. ref. felsőbb leányiskola érdemes igazgatóját, a vőlegény atyját is, aki hét hónap alatt három gyermekének esküvőjét éri meg.

* **Esküvő.** Lukács Emil dr. városvezerte előnyösen ismert, fiatal ügyvéd e hó 31-én vasárnap esküszik örök hűséget Szende Adolf dr. nyirbátori ügyvéd bájos és kedves leányának, Mariska kisasszonynak. A frigyhez, a rokonok és jóismerősök jókívánsága fűződik.

* **Értekezlet.** A sámsóni vasúttársaság e hó 25-én délután fél négy órakor gyűlést tart a városháza kistanácstermében.

* **Galamblovó verseny.** E hó 31-én a magyardeai Sport-téren galamblovó verseny lesz. Általános határozványok: A lövészek sorrendje a következő: D. u. 1 órától 2 óráig próbagalambok, 2 órától pouleok (létversenyek) és díjak. A lövészetben résztvenni óhajtok írásbeli értesítés f. hó 26-ig Szent Anna-utca 25 szám alá küldendők. Fegyverről és töltevényekről gondoskodva nincs. A meghívó belépti jegyül szolgál.

* **A Szana kisleány javára.** A szerencsétlen Szana Rózi javára nagyon szépen gyűlnek az adományok. Igen közelünk a kis leány nevében, kinek ezzel lehetővé lesz téve, hogy egészségét visszanyerje. Az adakozóknak pedig boldogságot fog kölcsönözni az a jóleső érzés, hogy filléreikkel visszaadtak egy szerencsétlent az életnek.

A Szabadság szerkesztőségéhez bejött eddig a kis sánta Szana Róza fűrdőköltségeire:

Debrecen sz. kir. város	20 kor.
A Szabadság szerkesztősége	9 „
A Szabadság nyomdászemélyz.	5 „
Angelotti Vilmosné urnő	10 „
Lengyel Imréné urnő	2 „
Zathureczky Bigonia urnő	1 „
Engel dr. orvos	2 „
Szabó Ilike k. a.	5 „
N. N.	30 fill.
M. Z.	30 „

* **Lemondó rendőrök.** Tegnap ismét két rendőr kérte elbocsátását, mivel pénzügyőrök akarnak lenni. Velük együtt 8-ra megy már azok száma, kik oda-hagyták a rendőregyenruhát.

* **A Simonfy utcai betörés.** A folyó hó 3-ika és 19-ike közötti időben Agricola Adolf kir. táblabíró Simonffy utca 2. b. sz. alatti lakásáról — mint ujabbán kiderült — még a következő tárgyakat

lopták el, ugymint: 1. Egy drb. chinai ezüst négysegletű cukortartó, belül aranyozva, értéke 40 kor. 2. Ehezvaló hasonló cukorfogó 3 kor. 3. Egy drb. ezüst cukorporhintő értéke 6 kor. 4. Egy drb. kis ezüst pohár belül kopott aranyozás értéke 10 kor. összesen: 59 kor. értékben. Külömben újabb adat csupán az, hogy tegnap este jelentkezett a 9-es és a 10-es számú hordár a rendőrségen, s előadta, hogy szombaton reggel a csapó utcai zálogházba vittek egy láncot és egy aranyozott ezüst cukortartót, a melyek leírás után itélve hasonlít a lopott tárgyakhoz.

* **Adományok a süketnémáknak.** A siketnémák intézete részére a következő adományokat vettem és köszönettel nyugtázom: Basahid község 1 k. 10 f. Bün közsi község 1 k. Hernád völgyi vasipar részvénytársaság 5 k. Békés község 5 k. Nagy Baracka község 1 k. 70 f. Szt k. István Rutka 1 k. Hajdinger István Rutka 1 k. Fejérvárosurgó 17 k. 60 f. Debrecen m. kir. anyakönyvi hivatal perselye 5 k. 47 f. Csikvárd község 2 k. Mayer János Kisszeka 2 k. Fridmann Zsigmond 50 f. Némety Piroška 1 kor. Füleky Pál, egvesülei pénztáros.

* **Halált hozó szójáték.** Lőrincz Papp Jánost az iván-batyáni képviselőtesület e dőkerülőnek választotta meg. Ugy látszik, hogy Lőrincz nem fejthetett ki azelőtt valami lázas tevékenységet, mert mindenfelé tréfálgatták őt az új hivatala miatt. Műh Gáspár pláne szójátékot is csinált, dologkerülő erdőkerülőnek nevezvén Lőrincz. Az erdőkerülő nem értette tréfát, talán éppen azért, mert nagyon is megértette azt és a szójátékost egyszerűen agyonlőtte. A pécsi esküdtbírótság ezért Lőrincz tíz évi feyzátra elítélt, a Curia pedig semmisségi panaszát elutasította.

* **Kérelem a közönséghez.** A Homokkertben, az anyaváros kulturális intézményeitől elzárva, mintegy 3000 lélek vágyódik a mai korban már a pusztában élő emberre nézve is nélkülözhetlen művelődés után. Hogy e cél elérhető legyen, a Homokkertben a városi polgárság támogatásával ref. Olvasó Egylet alakult, mely immár belügyminiszteri megerősítést is nyert, e hó 10-én megkezdte működését. Az Olvasó Egylet elnökeül olyan ügybuzgó, a homokkerti lakosság érdekeit szívén viselő érdemes férfit választottak, a kinek vezetése alatt remélhető, hogy az Egylet nagy mértékben szükségelt fontos rendeltetésének meg fog felelni. — Az Olvasó-Egylet, mint ilyen, a saját erejéből könyvtárt létesíteni képtelen. Jól tudjuk pedig, hogy minden közművelődést célzó intézmény csak úgy töltheti be hivatását, ha a saját körében hasznos, szívet-lelkot nemesítő, gyönyörködtető olvasmányokat, könyveket is nyújthat tagjainak. Éppen ezért: reményteljes bizodalommal és szíves kérelemmel fordulunk az igen tisztelt, nagyérdemű közönséghez, hogy a ki a népesség szellemi előhaladása iránt érdeklődéssel viseltetik és azt jóindulattal támogatásával gyámolítani is hajlandó, általa nélkülözhető, hasznos irányú tartalommal bíró olvasmányokat (regényt, közismeretet terjesztő könyvet stb. a homokkerti ref. Olvasó-Egylet részére — adományozni szíveskedjék. A hálás köszönettel fogadott könyv adományok Tordai Gábor homokkerti tanítóhoz, mint Olvasó-Egyleti jegyzőhöz küldendők. Az adományozott, e könyv címe és az adományozó nevével együtt hirlapilag közöltetni fog. Debrecen, 1904. július hó 21-én. — Az elnökség.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Vedres József Ferenc ev. ref. 1. hónapos; Sós József ev. ref. 11 napos; Boros Rudolf ev. ref. 50 éves; Simon Papp Lajos ev. ref. 33 éves; öz. Kiss Miklósné szül. Magyar Mária róm. kath. 56 éves; öz. Hornyák Imréné ev. ref. 64 éves.

* **Erdőégés.** Bátyuból jelentik, hogy a Bátyu mellett elterülő Botrágyi erdő meggyuladt s mintegy 300 hold területet leégett. Az erdőben megégett még 500 ölyvi levágott fa is. Az erdő Lónyay gróf birtokához tartozott, a kár óriási.

* **Nyitott kutak.** Ez is debreceni különlegesség. Nyitott utcai kutakat már a nagyobb falvakban sem láttunk. — Debrecenben van bőven. Baj is van velük elég. Most a csicsogói kut omlott be. Víz már hetek óta nincs benne, a kiburkolata beomlott, most meg már közveszélyesé kezd válni. Ha már feltétlenül kell nyitott kutnak lenni, legalább ne olyan legyen, mely vizet nem ad, de a járókelőket veszélyezteti.

LETZTER JOZSEF fényképészei festészeti és fényképnagyvási műterme, Piac-utca 44 dr. Ujjfalussy-ház Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejratánál levő kirakatkában.

x **Uj képes lapok** dupla színű debreceni és hortobágyi 40 féle felvételben, ismét eladóknak előnyös árak mellett kapható egyedül Pongrácz Géza papírkereskedésében Debrecen (Bika szálloda mellett) Ugyanitt: egy jó családból való fiu tanulnak felvétetik.

Valódi Panama kalapok 2 frt. 50 Feketénél.

Ma este az **Arany Bika** ház vészében **Rácz Károly** zenekara játszik.

A világ minden részéből.

Köd után a légkör éppen úgy megtisztul, mint eső után.

A gőyának hangja nincsen és az egyetlen hang, amit kiad, az az ősmért kelepelés.

Az amerikai sivatagban élő pusztai egérnek alsó állkaposán különös, kinővesszerű zsebe van, amelybe a falát eledelet elrejt. Ha megéhezik, az eledelet innen szedi ki a lábával, éppen úgy, mint ahogyan az ember vesz ki valamit a zsebéből.

A lefolyt 34 év alatt Canadában csak 69 háaspárt választottak el a bíróságok az Egyesült államokban pedig ugyanezen idő alatt csaknem 700 ezer vállás történt. Az egyesült-Államok lakossága tizenkétszer akkora, mint Canadáé, a válások száma mégis tízeszer akkora volt.

Egy koreai nagykereskedő cég nemrégiben egy képviselőjét küldte Amerikába, hogy ott bálványokat vásároljon. Egy amerikai cég néhány év előtt fogott hozzá a bálványok gyártásához és az amerikai réz- és fabálványok akkora népszerűséget szereztek a bálványimádó koreaiak és kinaik közt, hogy most ki-

rólág ilyeneket akarnak házi oltáraik számára beszerezni.

Kilenc esztendei fegyházra ítelt egy new-yorki bíró két börtönviselt embert, amiért egy szegény asszonytól 30 centet raboltak.

Korea csak 1897-ben lett császárság azelőtt uralkodója királyi címet viselt.

A pápáé a világ legdrágább karoszéke, Szin ezüstből készült és fél millió korona értéke van.

A francia-svájci határon a minap egy kőszáli sas megtámadott az országuton egy arra hajtó földmivest és negyedóra hosszat viaskodott vele. A végén mégis az ember győzött, de mikor ostora nyelének jól célzott csapásával fején találta a veszedelmes madarat akkor már maga is több sebtől vérzett.

Az esernyő nem a mai kor tanálmánya, mert azt már 6000 év előtt Nínivében és Egyiptomban is ismerték.

A grönlandi ériási cethal szive három láb átmérőjű.

Budapesti rendőri hírek.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 22.

Késelő marhahajcsárok.

Az éjszaka a Fejérvári-uton több marhahajcsár Fehérvár felé marhákat hajtott. Az uton Thetbald Miklós és Lonik Lajos marhahajcsárok összeverekedtek. A dolog vége ez lett, hogy Lonik mellbeszurta Thetbaldot. A sebesültet a mentők a Rókus-kórházba vitték.

A hőség áldozatai.

A rekkenő hőségnek tegnap a fővárosban több áldozata akadt. Horváth Géza 5 éves tanuló tegnap a Bulyovszky utca 23 számú ház udvarán napszúrás következtében összeesett. Haldokolva vitték a Rókusba. — Napszúrást kaptak Király Lina 18 éves cseléd a Holló-utcában, Rozmann Sándor 28 éves aranyműves a Holló-utcában. Az éjszaka pedig eszméletlen állapotban találták a Ganz-utca 22 számú ház udvarán Murányi József szabósegédet, aki szintén a hőségtől lett rosszul. Valamennyit a Rókus-kórházban ápolják.

Megszökött örült.

Sztojkovics Miloje tanár tegnap a Bácskából felhozta a fivérét Sztojkovics Dilonne 43 éves kereskedőt a fővárosba hogy itt elmebetegsége miatt megvizsgáltsassa. Az elmebeteg kereskedő azonban a Margithidon megszökött a fivérével. Sztojkovics Dilonne közepmagas, haja sötét szőke, szeme szürke, bajusza erős, szőke. Világos zöld rubát és szürke kalapot visel.

Eltűnt fiatal ember.

Bokoli Gyula 19 éves nyomdai-gépmester a napokban eltávozott szülőinek Fecske-utca 17 számú lakásáról és azóta nem tért vissza. Az eltűnt fiatal ember már régebben öngyilkossági szándékkal foglalkozott és attól félnek, hogy most végrehajtotta a szándékát. Az eltűnt vézna termetű, haja szeme barna. Kissé nagyot hall. A rendőrség nyomozza.

TÁVIRATOK.

japán-orosz háború.

London, jul. 22. A Standardnak jelentik Odesszából: A cári flottának most Szebasztopolban időző három cirkálhajója parancsot kapott, hogy további utasítások megérkezéséig Pétervárról ne vegyen fel fegyvert és szenet.

Páris, jul. 22. A Havas-ügynökségnek a moszkvai Ruzski Lisztó egy jelentését táviratozzák, mely szerint Kuroki tábornok keleti hadserege áttörte az oroszok seregének balszárnyát és a japánok Mukden felé vonulnak előre.

Suez, jul. 22. Most tudódik ki, hogy az egyiptomi kormány Abbas nevű gőzöse hétfőn a Vörös-tengerre indult, azt hiszik azért, hogy követelje, hogy a Szmolenszk és Peterburg nevű orosz hajóktól a Vörös-tengeren való áthaladásra felvett hajókalauzok a hajót elhagyják.

London, jul. 22. A vladivosztoki hajóraj elsüllyesztette Takasima nevű japán hajót. A legénység partra menekült.

Mukden, jul. 22. A város mellett két nap óta heves ütközet dult, amelyben úgy az orosz, mint a japán seregek súlyos veszteségeket szenvedtek.

Tiencsin, jul. 22. A japánok szerdán egész nap bombázták Port artur erősség kikötőjét,

London, július 28. Deily Telegraph írja a Malacca kérdésében: Nem lehet többé kételkedni az Anglia és Oroszország között való feszültség komoly voltában. Az esetet talán el lehetne intéznie a két nemzet méltóságának megsértése nélkül, ha nem maradna fenn ama súlyos kérdés, milyen osztályhoz kell sorozni az olyan hajókat, mint a Peterburg. Ugy értesülünk, hogy az orosz cárnak jelentették, hogy az orosz hajóhad eme hajóira lőnek, ha megkísérlelik az angol hajók fenntartását vagy megvizsgálását és tengeri rablókként elsüllyesztenék, ha eme magatartásuktól el nem térnek. Arról is értesülünk, hogy a török kormány lépéseket tesz, hogy az ilyen hajóknak a Dardanellákon való átvonulását megakadályozzák. A kérdésnek semmi köze sincs a távol keleti háborúhoz. A Standard írja: A Malaccának orosz őrizet alatt való útja Port-Szajdba a válságot még lényegesen súlyosbította. Méltóságunk és magunk becsülése kívánja, hogy a gőzöst elbocsássák, mielőtt a Balti-tengerbe érkezik. A közép-tengeri hajóhad tengernagya utasítást kapott és ha a Malaccát nem bocsátják szabadon, akkor azt elfogják, mielőtt még a Gibraltári szoroson átvonulhatna.

Pétervár, jul. 22. A cár elrendelte a Malama szabadon bocsátását és teljes elégtételadást fog adni.

Strossmayer püspök él.

Tegnap éjjel egy távirati jelentés alapján megirtuk, hogy Strossmayer püspök Rohitsen elhunyt. Mai távirati értesüléseink pedig arról adnak hírt, hogy állapota súlyos ugyan, de azért nem halt meg. A táviratok a következők:

Eszék, jul. 22. A gyakovói káptalanhoz a következő távirat érkezett ma reggel Strossmayer püspök egészségi állapotáról. A püspök állapota változatlan. Az orvosok remélik, hogy meg tudják tartani az életnek. Gyakovóban megemlítik, hogy Strossmayer már több év óta szenved szédülési rohamokban, különösen a nyári időszakban. A püspök egészséges természetét tekintve remélik, hogy most is szerencsésen kilábal a betegségéből.

Zágráb, jul. 22. Rohics fürdőről ma a káptalanhoz érkezett táviratok szerint Strossmayer djakovan püspök állapota javult. Közvetlen veszélytől nincs mit tartani.

Budapest, július 22. Strossmayer József diakovári püspök egy rohinti távirat szerint már tulvan minden veszélyen.

Izabella főhercegnő balesete.

Poprád, július 22. Izabella főhercegnőt sétakocsizás alkalmával elragadták a lovai, amelyek egy motorkocsitól megijedtek. Azonban az ügyes kocsis lélekjelenléte megmentette a végzetes balesettől. Izabella főhercegnőnek a nagyfokú ijedtségen kívül nem történt egyéb baja.

Betegedés egy hajón.

Trieszt, jul. 22. Egy itt horgonyzó amerikai hadihajó két kapitánya, négy tisztje és két matróza tifuszban megbetegedett. A betegek állapota nagyon súlyos. A hajó pedig gátolva van a további utazásban.

Gabonatözsde.

Budapest, július 22. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 45,000 métermázsa került forgalomba változatlanul nyugodt áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő meleg.

Buza áprilisra	9.71—72
„ októberre	7.62—63
Rozs áprilisra	6.82—83.
„ októberre	000—00.
Tengeri áprilisra	6.16—17.
„ októberre	6.53—54.
Rapce	10.55—65.

TORVÉNYKEZÉS

§ **Tolvaj szobaur.** Döme István állami alkalmazottnak év év február havában beállított egy Backer Ferenc nevű iparossegéd és a szintén ott lakó szobaurnak, Lefkovics Bélának egy levelet hozott annak Miskolcon tartózkodó atyjától, melyben az állott, hogy a fiu esz-

közölje ki házigazdájától, hogy míg Backer munkát kap valahol, utólagos fizetés reményében lakhasson náluk. Lefkovics a levél folytán megkérte Döme Istvánt, hogy adjon szállást az ujonnan jött embernek, ki majd megfizet, ha lesz neki. Backer Ferenc, a házigazda beleegyezése folytán, beköltözött szobátársnak a kiadó szobába, de harmadnapra úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. De vele együtt eltűnt a házigazdának 320 korona értékű órája, gyűrűje és egyéb értékes holmija, mit Becker, felfeszítve a zárt szekrényt, ellopott. Midőn a rendőrség nemsokára letartóztatta, akkor már az utolsó fillérig elköltötte a lopott holmik árát s a vizsgálat kiderítette hogy a levél amit Lefkovics Bélának atyja írt volna, egy közönséges hamisítvány, mert az ilyen levelet sohasem írt fiának. A bíróság ma Backer Ferencet lopás miatt tíz havi fogházra ítélte el.

§ Az ügyvéd és a fogházor. Mulatságos dolog történt ma egy ügyvéddel a budapesti büntetőtörvényszék egyik tárgyalóteremében. Az ügyvéd ugyanis egy ítélet kihirdetésén volt jelen, melynek megtörténte után az ügyész fogházorért csengetett, hogy elvezesse a jogerősen elítélt vádlottat.

Míg ez megjött, addig az ügyvéd odaült a vádlott mellé és beszélgetni kezdett vele.

A fogházor, midőn átvette az ügyésztől az írásbeli jelentést, odalépett az ügyészi emelvény mellett székeken üldögélő két emberhez s rátette a kezét az ügyvéd vállára s komor hivatalos hangon így szólt hozzá:

— Mars, előre!

Az ügyvéd úgy meg volt lepelve, hogy gépiesen felállott s tényleg követni akarta a fogházort, de az ügyész észrevéve a tévedést, általános derűség közben leintette a buzgó porkolábot.

Alig egy óra múlva egy másik vádlottat kellett védnie az ügyvédnek, ki, míg a bíróság az ítélet meghozatala végett visszavonult, ismét odaült az előbbi majdnem végzetes helyre.

Midőn a bíróság visszajött a terembe, az egyik szavazóbiró így szólt az ügyvédhez:

— Jó lesz onnan elülni, mert még le találja csukatni az ügyvéd urat egy fogházor.

Magyar királyi államvasutak

Üzletvezetőség Debrecen.

17313—1094. sz.

Pályázati hirdetmény.

A tokaji Tiszahidunk alatt fennmaradt circa 35 drb. régi cölöpnek robbantás vagy kihuzás útján való eltávolítása tárgyában ezezzel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg felbékelt ajánlatok legkésőbb f. é. július hó 30-án déli 12-óráig a magy. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók,

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el: „Ajánlata tokaji Tiszahidunk fennmaradt régi cölöpök eltávolítására.” Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 29-én délelőtti 11 óráig 200 azaz Kettő száz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

A pályázati feltételek a következők:

1.) Vállalkozó tartozik a cölöpöket, vagy olyképen robbantani, hogy a talajból ki ne álljanak, vagy pedig teljesen kihuzni.

2.) Vállalkozó tartozik a munkát legkésőbb 1904. évi szeptember hó 15-éig teljesen befejezni, ellen esetben minden addig el nem távolított cölöpért minden egyes késedelmi nap után 10 azaz Tíz korona kötbért fizetni.

3.) Az esetre, ha a munka kedvezőtlen vizállás miatt legkésőbb f. é. augusztus hó 10-éig nem volna megkezdhető, a fenn kikötött befejezési határidő annyi nappal lesz meghosszabbítandó, a hány nappal a munka megkezdését a vizállás miatt el kellett halasztani. A vizállás alkalmas,

vagy nem alkalmas voltára nézve egyoldalulag a magy. kir. államvasutak véleménye mértékadó.

4.) Az esetre, ha munka közben oly kedvezőtlen vizállás állana be, mely a cölöpök eltávolítását akadályozza, a befejezési határidő annyi nappal lesz meghosszabbítandó, a hány napig azon kedvezőtlen vizállás tart. Ennek megítélése is egyoldalulag a magyar királyi államvasutakra tartozik.

5.) Vállalkozó tartozik a munkához szükséges mindenféle eszközöket és anyagokat kivétel nélkül sajátjából megszerezni és összes munkáit sajátjából fizetni.

6.) Kihuzás esetén a kihuzott cölöpök, vállalkozó tulajdonát képezik.

7.) A munka folyama alatt vállalkozónak egy részletfizetésre lesz igénye keresetének többi része csak a munka teljes befejezése után lesz folyósítandó.

8.) Vállalkozó tartozik ajánlatában világosan kijelenteni, hogy az e hirdetményben foglalt valamennyi feltételeknek magát teljesen aláveti.

Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok közt a szabad választó jogot.

Kelt Debrecen, 1904. július hó

Az üzletvezetőség

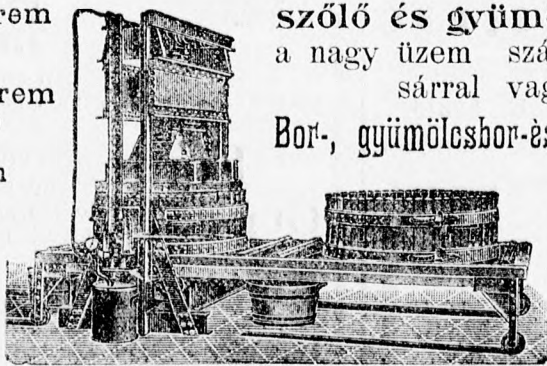
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára, 2 kitolható kossárral vagy 1 kossárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Hercules-nyomerő szerkezettel, vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket, bogyózógépeket.

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különlegességei a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

Mosóférfiruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i
magyar gyártmány, ●
I öltönyre való

● ● 3.50—5 frtig,
DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégénél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK

legnagyobb választékban, jutányos árban,
izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főtözsdevel szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogástal-
anul eszközöltenek.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
sági bajuszpedrő haszná-
lata által, mely legjobb
az összes bajuszpedrő
készítmények között. A
bajuszt nem törí, nem
tépi, mindig szép állás-
ban tartja és soha nem
keményedik meg.

Egy doboz 50 fill.

Kapható:

Dr. Rotšnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.

Valamint Tóth Béla gyógyszerárán

Rohitsi

styria for-
rás viz,

gyógyviz, orvosilag ajánlva.
Gyomor, görcs, vesegyulladás,
cukorbetegség, hizás és máj-
baj ellen. Kitünő eredmény.

Kapható:

Hoffmann Józsefnél,
Budapest, Báthory-utca 8.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitünő toillet szappa-
Epe-szappan. } nok a kenőcs haszná-
o latához o

Serail-crème. nappali használatra.

Seail-puder. Kiváló finom arczper
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothsnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerárán
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerárán.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

SPECIALISTA

sérvkötőkben

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő
pneumatikus gummi-pellotával, a legkéle-
tebb a maga nemében. Nem csuszlik, nem okoz
kellemetlen nyomást és rendkívül kitünő fehé-
vése által felülmul minden más gyártmány.

Arak:

Egyoldalu — 12 korona.

Kétoldalu — 24 korona.

Ujdonság! Cs. és kir. szab. Keleti-féle „Gummi-sérvkötő”

szarvasbőr védővel és biztonsági övvel különösen gyenge és nyomást nem ked-
velő egyéneknek kitünő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlható.

Ára: Egyoldalu 10 korona. — Kétoldalu 20 korona.

valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szolid
és tartós kivitelben! Arak 6—8—10 korona.

Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és leg-
jutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Műlátsák és műkezek amputáltak részére.

Műtűzők és egyenesírtők ferdénkötték részére.

Járó és járgépek, czomb-, térd- és bokazünet gyu-
ladásnál stb. Baskötők, gyomorhaj, vándorvese, köl-
désérv és légó has ellen 7—24 koronáig.

Favitajkötők 5—11 koronáig, Gumigörsér narisnyák,
3—15 koronáig, heretartók, 0.50—4 koronáig (Sus-
pensor) stb.

Legújabb szerkezetű

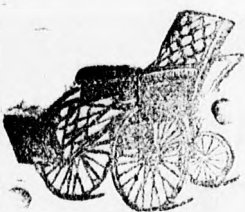
Betegfólló-kocsik és székek

Kétdőzők és rokkantak számára elismert leg-
jobb minőség, eredeti gyári árak mellett!

Ujdonság

Igen célszerű

Cs. és ko. sz. szagtalan higiénikus szobaür-
szék (cset) legmentesen zárható fedéllel!

sejt papír-tartók, eredeti angol kőseppapíros, higiénikus köpöcsészék, irrigátorok, fecskendő
gömlők, inhaláló-gépek, pócsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegnyelemhez
való összes cikkek gyári raktára.

Fontos

Gummi!

Valódi francia óvszer-különlegességek eredeti párisi csomagolásban orvosilag
ajánlva! Feltétlen biztos és ártalmatlan Arak Gummi 2—12 koronáig. Hal-
hólyag 6—12 koronáig.

Női óvszerek

(Pessarium oclusivum) Mensinga tanár új módszere szerint, több mint
100-szori használatra. Orvosi rendelésre adatik ki Ára kor. 3—5. Beve-
zettő készülék hozzá kor. 3. Női biztonsági szivacs, ára tucatonként kor. 4—12.

Legújabb

1903—4. évi körülbelül 3000 diszes
ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett
küld ingyen és bérmentve.

Uj! Auto Vaginal Spray! Uj!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női kü-
lönlegesség, ára kor. 15.—

Keleti J., műszergyáros Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

(a főtisztelendő Servita-rend zárda-palotájában.)

Gyár: Központi város ház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés!

Ezen hirdetésre való vontakozással, továbbá ezen hirdetésnek be-
küldésével 20 kor. felüli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 szág-
zatéknyi kedvezményt nyújtok.